

20 RUNDTURER

i Asker

Foto: Unn Orstein

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Innhold

Forord – side 2

Hilsen fra ordføreren – side 3

Tur 1 – **Rundtur Hval** – side 4

Tur 2 – **Rundtur Vakås** – side 5

Tur 3 – **Rundtur Haugbo** – side 6

Tur 4 – **Rundtur Solvang** – side 7

Tur 5 – **Rundtur Bleiker** – side 8

Tur 6 – **Rundtur Båstad** – side 9

Tur 7 – **Rundtur Husmannsplasser** – side 10

Tur 8 – **Rundtur Fløyta** – side 11

Tur 9 – **Rundtur Underlandsåsen** – side 12

Tur 10 – **Rundtur Småvannsbu** – side 13

Tur 11 – **Rundtur Vardåsen** - kort og lang – side 14

Tur 12 – **Rundtur Syverstad** – side 15

Tur 13 – **Rundtur Landøya/ Nes** – side 16

Tur 14 – **Rundtur Breivika** – side 17

Tur 15 – **Rundtur Nesøya - kort og lang** – side 18

Tur 16 – **Rundtur Bjerkås** – side 19

Tur 17 – **Rundtur Neselva** – side 20

Tur 18 – **Rundtur Risenga** – side 21

Tur 19 – **Rundtur Østenstad** – side 22

Tur 20 – **Rundtur Torp/ Høymyr** – side 23

Oversiktskart rundturer – side 24

Tur tips – side 26

En prosjektgruppe i DNT Asker Turlag har etablert rundturene, laget beskrivelsene og tatt de fleste bildene. Kartene er utarbeidet av Asker kommune. Produksjon/trykk: Erik Tanche Nilssen AS / Ålgård Offset

Forord

I 2013 inngikk Asker kommune, Den Norske Turistforening Oslo og Omegn og DNT Asker Turlag en partnerskapsavtale. Et av målene i avtalen var å etablere 20 rundturer i kommunen. Alle rundturene var ferdig skiltet og blåmerket i oktober 2018. Dette heftet inneholder beskrivelser av de 20 turene.

Rundturene ligger fra Nesøya i nord til Heggedal i sør. Nesten alle er lett tilgjengelig fra boligområder. To turer har utgangspunkt fra Semsvannet og innover i marka. De kan være alternativ til den populære runden rundt vannet.

Lengden på turene varierer fra 2,1 til 7,2 km. De går stort sett i lett terreng langs veier og stier, langs sjøen, i boligområder og i skogen. Turene går gjennom kulturlandskap, forbi historiske steder, flotte utsiktspunkter og spennende naturtyper. Alle rundturene kan nås med buss eller tog.

Til hver beskrivelse følger et kart som viser rundturtraseen og holdeplasser for offentlig transport. I tillegg er det en faktaboks med informasjon om startpunkt i turbeskrivelsen, turlengde, terreng, offentlig kommunikasjon og parkeringsmuligheter.

Turlaget minner om at friluftsløven har krav om å opptre hensynsfullt og varsomt i naturen.

Uten velvillighet fra grunneiere, ville det ikke vært mulig å gjennomføre merking av rundturene.

Turlaget vil rette en takk til alle grunneiere langs de 20 rundturene.

For mer informasjon, se Asker Turlags hjemmeside: <https://asker.dntoslo.no/>

Gratulerer med 20 merkede rundturer

– og et flott hefte som viser hvor vi kan gå!

At det er bra for oss å gå på tur finner vi gjentatt gjennom hele historien. Forskning viser at selv korte turer i naturen har en positiv effekt på negative tanker.

For nesten 200 år siden sa Søren Kierkegaard, en berømt dansk filosof: «Tap for all del ikke lysten på å gå. Jeg går meg til det daglige velbefinnende hver dag, og jeg går fra hver sykdom. Jeg går meg til mine beste tanker, og jeg kjenner ikke en tanke så tung at man ikke kan gå fra den. Når man slik fortsetter å gå, så går det nok».

Og Hippokrates, også kalt legekunstens far, sa for nesten 2500 år siden: «Å gå tur er menneskets beste medisin».

Han har rett – står valget mellom helsestudio eller en tur i naturen er i alle fall ikke jeg i tvil om hva som gir helse for både kropp og sjel!

Vi er heldige i Asker som har en så vakker og variert natur. Og den er tilgjengelig for oss å nyte – sommer som vinter. Rundturer og god skilting gjør naturen enda mer framkommelig. I dette heftet finner du 20 varierte turforslag.

Målet har vært å gjøre oss enda bedre kjent i egen kommune, og få øynene opp for alle de fantastiske perlene av noen steder vi har å by på.

Ta med venner – gå tur sammen med noen – det er dobbel glede å oppleve noe sammen. Ved å invitere noen ut så forplikter man seg selv - og sosialt samvær er jo også helsebringende!

Vi er stolte over å være den første kommunen i landet som inngikk partnerskapsavtale om felles folkehelsesatsning med DNT. Kanskje ikke helt tilfeldig, med landets mest aktive befolkning og med veldig mange medlemmer i organisasjonen.

Takk til Asker Turlag som tok initiativ til etablering og gjennomføring av disse 20 rundturer, og hvor kommunen og stiftelser har bidratt med finansiering og annen støtte.

Vårt mål om at ingen i Asker skal ha lenger enn 250 meter fra boligen til en merket tursti, har vekket oppsikt, og var et ambisiøs prosjekt gjennomført fra 2013 til 2018 – og som nå er dokumentert med beskrivelser og kart.

Jeg vil gjerne takke alle som har vært med på å få turskiltene på plass – og sørget for at de 20 rundene er merket og tilgjengelige for alle ivrige turgåere. Stor takk til de som har utformet rundturene, ordnet med grunneierkontrakter, ryddet stier og satt opp skilt. Takk også til alle grunneiere, velforeninger og boligsameier som har vært positive og bidratt til en rask prosess.

Rundturene er en del av det nasjonale Turskiltprosjektet som DNT (Den Norske Turistforening), Gjensidigestiftelsen og Fylkeskommunene samarbeider om. Her har også private aktører som Arba og Asker Produkt bidratt. Vi er veldig glade for det gode samarbeidet, både nasjonalt, og mellom kommunen og Asker Turlag. Dette prosjektet er partnerskap og samskaping i praksis. Vi har jobbet sammen på tvers av organisasjoner og sektorer, både internt i kommunen, og på frivillig basis.

Kommunen er samarbeidspartner i dette folkehelseprosjektet som spesielt har involvert Natur og Idrett og Geodata. Takk til alle som har bidratt!

Min oppfordring er at dere bruker rundturene, men også utforsker alle de andre stiene og mulighetene som ligger som avstikkere til de 20 merkede rundturene. Kyststien og de lange blåmerkede stiene fra kyststien til marka anbefales på det sterkeste.

God tur!

Lene W. Conradi, ordfører
august 2020

Tur nr. 1 – Rundtur Hval

Foto: Svein Ivar Fors

Hvalstrand bad er utgangspunktet for denne turen som tar deg tilbake i historien. Fra sjøen svinger stien seg opp i skogen over fjorden.

Hvalstrand bad ble anlagt i starten av 1930-årene og var et populært utfartssted til langt inn i etterkrigstiden. I et par tiår boltret glade mennesker seg i det flotte badeanlegget og koste seg på den fine restauranten i funksisstil. Etter en lang periode med laber aktivitet, ble anlegget fredet i 1995 og så satt i stand. Siden har det igjen vært et yrende liv på den gamle badeplassen i Leangbukta.

Fra Hvalstrand bad følger vi Kyststien nordover langs sjøen. Litt lenger ute ligger brygga der dampskipene før i tiden la til da de fraktet badegjester fra Oslo. For 300 år siden lå også et av landets mange saltkokerier for å utvinne salt av sjøvann her, og like nord for badet finner vi to kalkovner fra tiden da kalkstein ble brutt i Hvalskogen og på Langåra.

Rundturen følger Kyststien et stykke før den slynger seg opp gjennom Hvalskogen. Her danner blåveis og hvitveis vakre blomstertepper om våren. I tidligere tider var deler av skogen dyrket. Hvis vi har øynene med oss, ser vi mange små hauger av stein som ble ryddet ut av åkeren.

Ute av skogen passerer vi Hval friluftsbarnehage som har base i praktvillaen som tilhørte tidligere eier av gården Hval. Vi fortsetter på en gammel driftevei ned til sjøen. Der kommer vi inn på Kyststien som vi følger tilbake til badet.

Et godt tips: Gå eller løp rundturen og kast deg i sjøen etterpå!

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: P-plassen på Hvalstrand bad
- Turlengde: 2,4 km
- Terreng: Lett terreng på stier og turveier
- Hvordan komme dit: Buss til Hvalstrand
- Parkering: Ved Hvalstrand bad og ved Hvalstrand bussholdeplass

Tur nr. 2 – Rundtur Vakås

Foto: Heidi Kristine S. Rustand

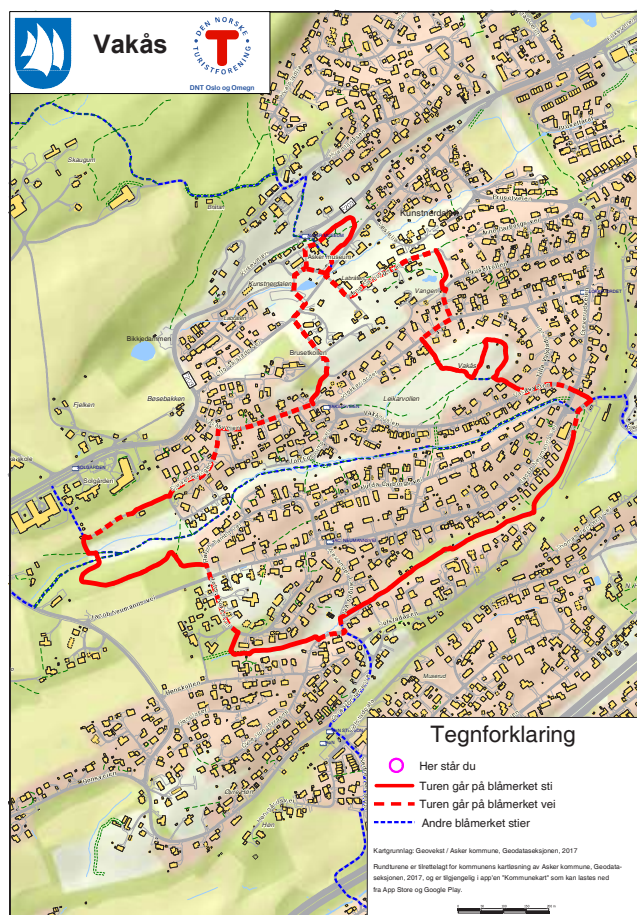

Rundturen har flott utsyn over Oslofjorden. Selv om vi går i boligstrøk, er det bare korte strekk på asfalt. Vi starter ved Asker Museum i Kunstnerdalen – en gang hjemmet til Otto og Tilla Hvalstad. Etter 60 meter i retning Asker tar rundturen av til venstre og krysser en åsrygg nedenfor Brusetskollen barnevernsenter og skole. Vi fortsetter rett fram og tar stien inn til høyre til Vakåsveien. Der går vi opp til høyre og så til venstre inn Fjelkensvingen. Vi tar av fra veien og inn langs jordekanten. Rett nedenfor Solgården bo- og omsorgsenter tar vi ned en bratt bakke og krysser Fjelkenmyra og går opp på en lav åsrygg, der terrenget åpner seg langs et gammelt steingjerde som dannet gjerde mellom gårdene Fjelken og Haugbo.

Det er fint med en rast på denne åsryggen. Vi krysser Jacob Neumanns vei, følger Johs. Nores vei 160 meter til svingen hvor en smettsti på høyre hånd tar oss fram til stien langs bekken med utsikt til Oslofjorden. Ved en ballplass krysser vi Alexander Langes vei og fortsetter stien langs bekken til Vakås stasjon.

Fra stasjonen følger vi Vakåsveien oppover til en smettsti, Tillastien. Den tar til høyre ved nr 51 og går opp til Leikervollen (Vakåssletta) som ble brukt som festplass i tidligere tider. Tilla og Otto Valstad kjøpte området i 1932 og skjenket det til Askers innbyggere. En titt på minnesteinen som er satt opp der, hører med på turen.

Navnet Vakås skal bety vaktås. I ufredstider kan vakt-posten ha stått på toppen med utsyn over hovedtrafik-kåren, Oslofjorden. I dag er stedet gjengrodd og utsikten mot øst ikke som den var, men fra en benk på nordsiden av kollen kan vi nyte et vidt utsyn innover mot Oslo. Stien fortsetter på nordsiden av Leikervollen og ned bakken. Vi tar første sti til høyre ut på Klokkerjordet, fortsetter til høyre og så til venstre inn Brusetskollen. Like etter går vi inn en smettsti til venstre og tar brått til høyre rundt skuret merket Brusetskollen skole. Ute i Arne Garborgs vei passerer vi den rødmalte Jordmorstua (nr 26) der Helene Olsdatter, Askers første jordmor, bodde fra 1857. Rett før vi er tilbake ved museet, går vi forbi Nedre Labråten, hjemmet til Hulda og Arne Garborg. Etter endt tur anbefaler vi en tur i den spennende museumshagen.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Asker museum
- Turlengde: 4,6 km
- Terreng: Lett tur på stier og veier
- Hvordan komme dit: Buss til Asker museum eller tog til Vakås stasjon
- Parkering: Ved Asker museum

Tur nr. 3 – Rundtur Haugbo

Visste du at den eldste veien mellom Lier og Asker er fra før reformasjonen? Denne turen går i virkelig gamle spor.

Turen starter på Asker Torg, ved kommunens informasjonstavle, og er skiltet gjennom Strøket. Deretter krysser den Gamle Drammensvei eller «Kongeveien» ved Asker bru. Denne veien ble anlagt i forbindelse med sølvfunnet på Kongsberg og ble åpnet på midten av 1600-tallet.

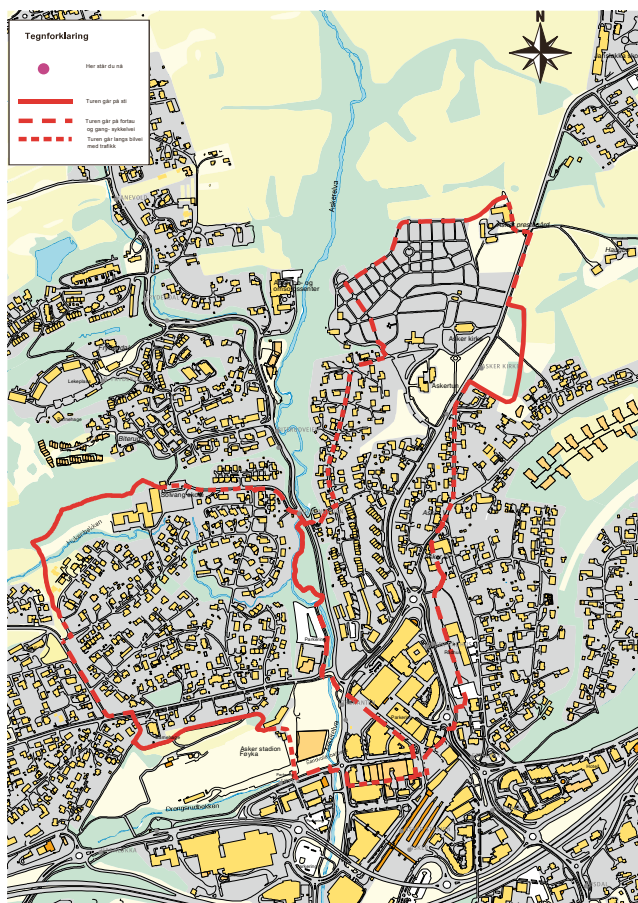
Runden vår fortsetter på Askerholmen og videre langs Askerelva til Rabbe bru, hvor vi krysser Semsveien. Herfra går rundturen videre på et av Askers eldste veifar mellom Lier og Asker. Veifaret ble anlagt rundt

1500-tallet, og noen steder kan en ennå gjenkjenne deler av det, blant annet ved Rabbe bru.

Mens vi reflekterer over historiens gang, følger vi skilting og blåmerking i retning Asker kirke og inn på kirkegården. På Asker Prestegård ligger gravhaugen Prinsehaugen fra 800-tallet. I 1815 besøkte kronprins Karl Johan og sønnen prins Oskar Asker prestegård etter invitasjon av sogneprest Jakob Neumann. De ble tatt med opp på haugen som siden fikk navnet Prinsehaugen. Sognepresten hadde i anledning besøket fått laget en liten marmorstøtte med navnene til de kongelige inngravert. Denne sto oppe på haugen, men er for lengst borte. Hvor er den blitt av?

Etter å ha krysset Kirkeveien, fortsetter vi på fortauet ca 100 meter før vi tar av til venstre. Vi går videre på baksiden av Minnestøtten som ble reist til minne om askerbøringer som falt under andre verdenskrig. Rundturen passerer flere gravhauger før den igjen kommer opp på Kirkeveien. Herfra går den til de to Askergårdene, som var et viktig knutepunkt i bygda med landhandel og skystasjon. Men i 1872 var det slutt, da kom jernbanen, og sentrumet i bygda ble flyttet dit Asker sentrum ligger i dag.

Siste del av Haugborunden passerer Asker rådhus, som ble innviet i 1963. Deretter går vi forbi Venskaben, som ble innviet i 1904. Venskaben ble bygget etter initiativ fra Asker Venskabelige Forening og skulle tjene som bygdes forsamlingslokale. Det ble bestemt at bygningens ytre arkitektur skulle likne Eidsvollsbygningen. Fra Venskaben er det 100 meter ned til startpunktet.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Asker torg
- Turlengde: 4 km
- Terreng: Lett tur på stier og veier
- Hvordan komme dit: Buss eller tog til Asker stasjon
- Parkering: Asker kirke og Askerholmen

Tur nr 4 – Rundtur Solvang

Fotos: Heidi Kristine S. Rustand

På denne turen opplever vi kontrasten mellom det urbane miljøet og de naturskjønne områdene langs Askerelva og på Solvang. Vi kan også nyte den flotte utsikten fra høydedragene ved Føyka.

Noen ganger er turmulighetene snublende nær: Ved torget i Asker starter denne runden, Rundtur Solvang. Den er skiltet via Bankveien og Kirkeveien til Asker Skiklubs idrettsanlegg på Føyka. Like etter at vi har forlatt asfalten, er vi ute i landleige omgivelser og kan nyte en rundtur i nærmiljøet.

Navnet Føyka kommer av at høydedraget ovenfor banen i tidligere tider var sterkt utsatt for snøføyke om vinteren. I 1923 kjøpte Asker Skiklubb den delen av området som

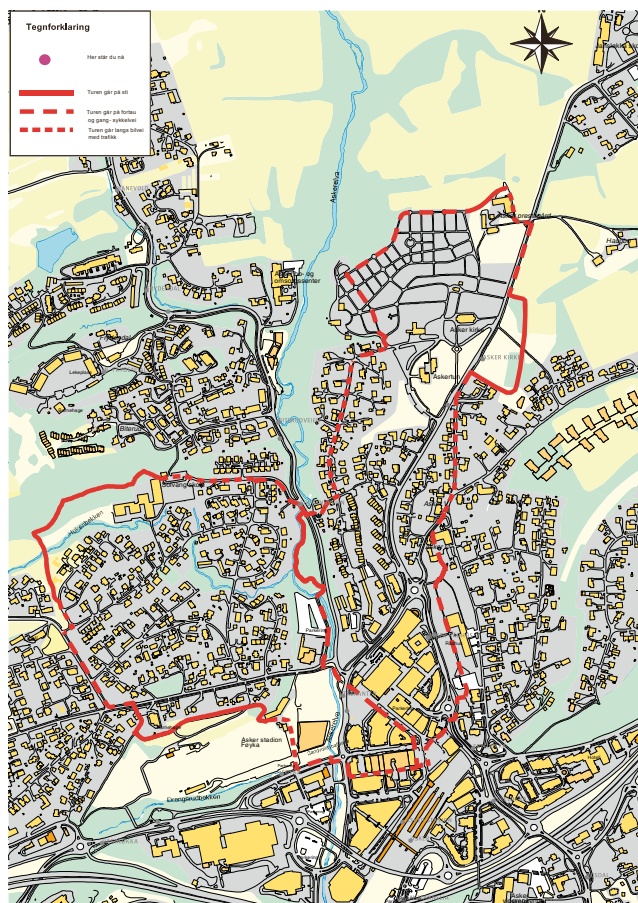
ligger nærmest Askerelva. Her ble det bygd en idrettsplass.

Turen fortsetter på Føyka, hvor skiklubben i 2016 anla en rulleskiløype og et anlegg for skilek, og forbi Føyka barnehage der den krysser Gamle Drammensvei eller «Kongeveien» som den også blir kalt. Kongeveien ble anlagt i forbindelse med sølvfunnet på Kongsberg og var ferdigbygget i 1665. Rundt 1900 tvang det seg frem en lettere og mer tidsmessig vei fra kirken og Asker sentrum til Drammen. Denne stod ferdig i 1907, og veitraseen er stort sett den samme i dag. Den nye veien fikk fra første stund stor betydning for trafikken vestover fra Asker sentrum, ikke minst ved at Dikemark sykehus ble bygget ferdig i 1905 og senere Vardåsen sanatorium i 1923.

Turen følger Hogstadveien til Dæhliveien hvor vi fortsetter på et jorde, krysser Hukenbekken og går videre langs lysløypa til Solvang ungdomsskole. Fra begynnelsen på 1900-tallet til midten av 1930-tallet var det pensjonatskole på Solvang, først for unge piker og deretter for gutter. Senere ble skolen overtatt av Asker kommune, som benyttet skolen som middelskole og realskole.

Fra skolen følger vi Solvangveien til Semsveien. Deretter går turen på felles sti med rundturen Haugbo langs Askerelva. Den 17 kilometer lange elva starter ved Mikelsbonn i Vestmarka, renner via Semsvannet til Asker sentrum og til Bondivann, og munner ut i Blakstadbukta.

Rundtur Solvang krysser Gamle Drammensvei og fortsetter videre på gangvei under Kirkeveien. Deretter går den langs Strøket til turens start ved torget.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Asker torg
- Turlengde: 2,8
- Terreng: Lett tur på stier og veier
- Hvordan komme dit: Buss eller tog til Asker stasjon
- Parkering: Solvangs skole etter skoletid og Askerholmen

Tur nr. 5 – Rundtur Bleiker

Foto: Lars Christian Salvesen

Vi følger gamle veifar på Bleiker. Tidligere var deler av traseen gjengrodd, inntil Asker Turlag ryddet vei. Nå er dette blitt en fin og lett runde på stier og veier. Vi starter i krysset mellom Bleikerveien og Bleikerhaugen, og tar ned den gamle Olleveien, en gammel ferdselsvei mellom fjorden og bygda som er bevart. Olla (oppkommet) som vi passerer, var en viktig vannkilde for folk i området i århundrer. Nå er denne tørket inn, men det står et oppslag med interessant historie ved den tidligere olla.

Etter 230 meter forlater vi Olleveien og tar stien til høyre opp mot en boligblokk på Bondibråten. I forbindelse med utbygging av området på 1970-tallet, ble hele strekket fra Olleveien, forbi rekkehusene til stikrysset nedenfor terrassehusene, regulert som turvei. Men området grodde igjen til en fin skog. Med dugnad-sinnsats ble det laget en sti fra Olleveien langs nordsiden av åsryggen Bleikerhaugen. Det er mulig å ta en avstikker på bratt sti opp til utsiktspunktet.

Det går to stier parallelt på siste strekk ned til stikrysset, en på plenen langs terrasseblokkene og en i

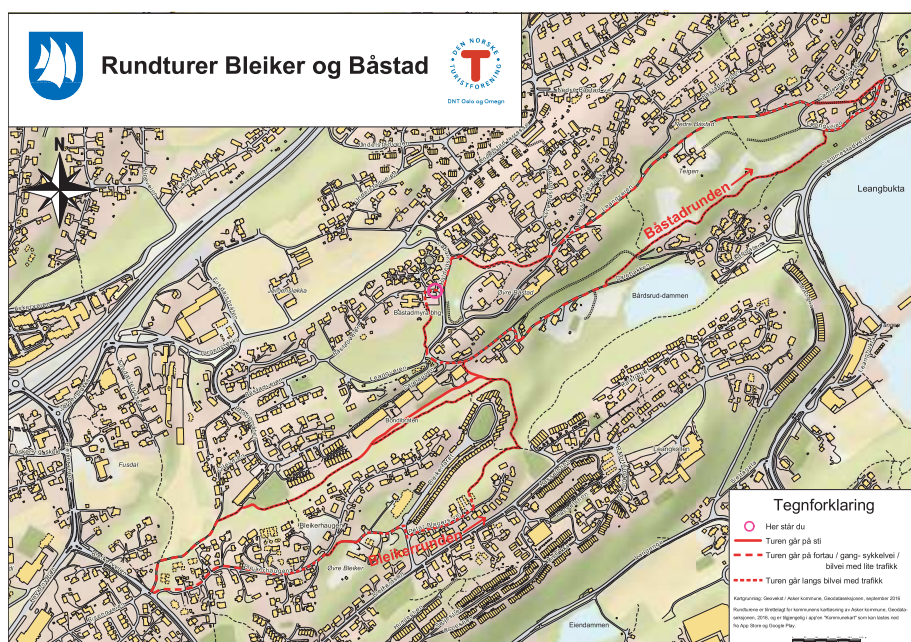
skogen. Ved enden av plenområdet henger det kart over Rundtur Bleiker og Rundtur Båstad. Ønsker du en lengre tur, kan du legge ut på Rundtur Båstad herfra. Da går du over plenen, langs enden av boligblokken opp til Dalebakken og ned mot Leangbukta.

Rundtur Bleiker svinger av mot sør og opp gjennom skogen på turvei. Like før Bleikeråsen tar vi av til høyre på en gammel ferdselsvei som leder opp til Peter Blegers vei.

I krysset Peter Blegers vei/ Bleikerfaret følger vi gangveien mellom Bleikeråsen barnehage og Øvre Bleiker gård opp til veien Bleikerhaugen.

Gårdene Øvre og Nedre Bleiker eksisterte allerede i middelalderen og strakk seg fra Bondi ned til fjorden.

Fra veien Bleikerhaugen er det en ny mulighet til å ta en avstikker til utsiktspunktet med samme navn, der vi får god utsikt over Asker og fjorden. Deretter følger vi veien tilbake til Bleikerveien.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Krysset Bleikerveien/ Olleveien
- Turlengde: 2,1 km
- Terreng: Veier, turveier og stier
- Hvordan komme dit: Buss til Risenga eller gå fra Asker stasjon
- Parkering: Asker videregående skole etter skoletid

Tur nr. 6 – Rundtur Båstad

Foto: Lars Christian Salvesen

Båstad er en navnegård som antas å ha oppstått av mannsnavnet «Bosi». På denne rundturen passerer vi Båstadteigen en av tre utskilte bruk hvor vi går på brinken over Leangbukta med fint utsyn over fjorden. Vi starter ved Båstadmyra Barnehage i Haldensvingen. Turen går gjennom en liten skogteig fram til toppen av Dalebakken. Her er det mulig å fortsette på Rundtur Bleiker ved å ta stien på østsiden av boligblokken. Rundtur Båstad følger Dalebakken nedover mot Leangbukta. Ta deg tid til å nyte utsikten mot fjorden og Bårdsrud-dammen. Bårdsrudsdammen var en isdam fra 1870 med en fem meter høy steinsatt demning. På nedsiden står fremdeles det gamle ishuset, men tatt i bruk til nye formål. Herfra gikk det en isrenne ned til Leangbukta.

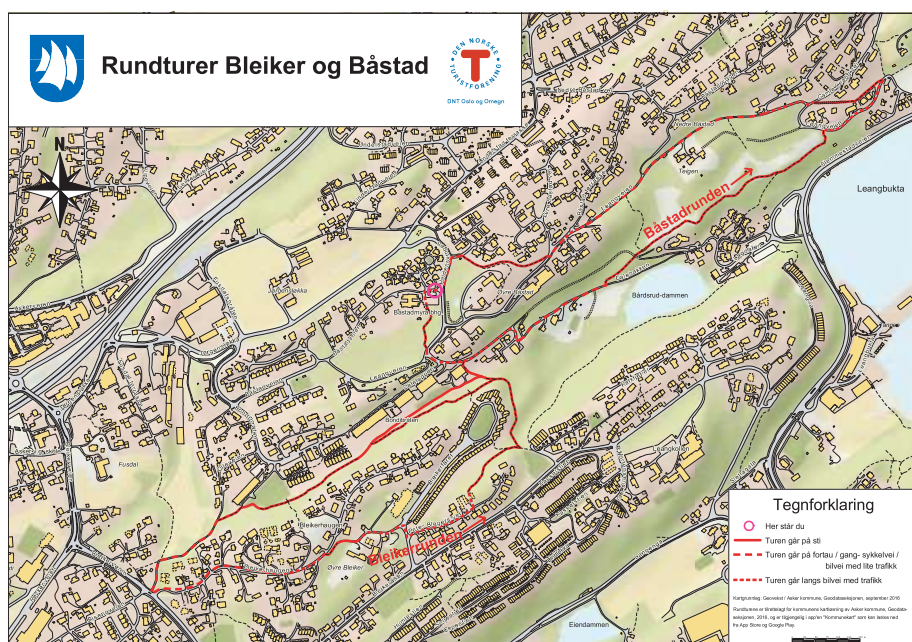
Ved Bårdsruddammen tar vi av på sti innover i skogen. Stien holder høyden østover på plataet over Leangbukta og sør for Teigen gård. Deler av stien er en gammel ridevei. Vi fortsetter på Leangveien ned mot Leangbukta, til nedi bakken der rundturen vender krypt tilbake opp en smettsti til veikryss.

Vi fortsetter vestover på den gamle, idylliske Leangveien på nordsiden av Teigen gård.

Opprinnelig het denne gården Båstadteigen. På 1600-tallet var den en av bygdas minste gårder, eid av Asker prestegård. I 1876 ble gården overtatt av kaptein, senere general, Otto Ludvig Nyquist (1835–1894), som bodde her i sommerhalvåret. Han var kulturen-gasjert, og forfattere og kunstnere var hyppige gjester på gården. En gang var kong Oscar på besøk, og kong Haakon var her ved flere anledninger. Forfatterne Gerd Nyquist og Arild Nyquist har begge bodde her.

Nesten helt oppe på toppen av bakken tar rundturen av inn på en smettsti på nordsiden av Øvre Båstad gård og videre til Haldensvingen og barnehagen.

Ett alternativ er å komme fra kyststien ved busshold-eplassen på Slemmestadveien ved Leangen gård hvor det er 4 km blåmerket tur fra fjorden til marka (Jansløkka skole). Det er felles merket fram til Teigen gård, men svinger turveien opp til Båstadryggen og videre gjennom Undelstad og Høn til Jansløkka skole. Turveien er del av et gammelt veifar fra Leangen over Båstadgårdene mot Asker.

Fakta

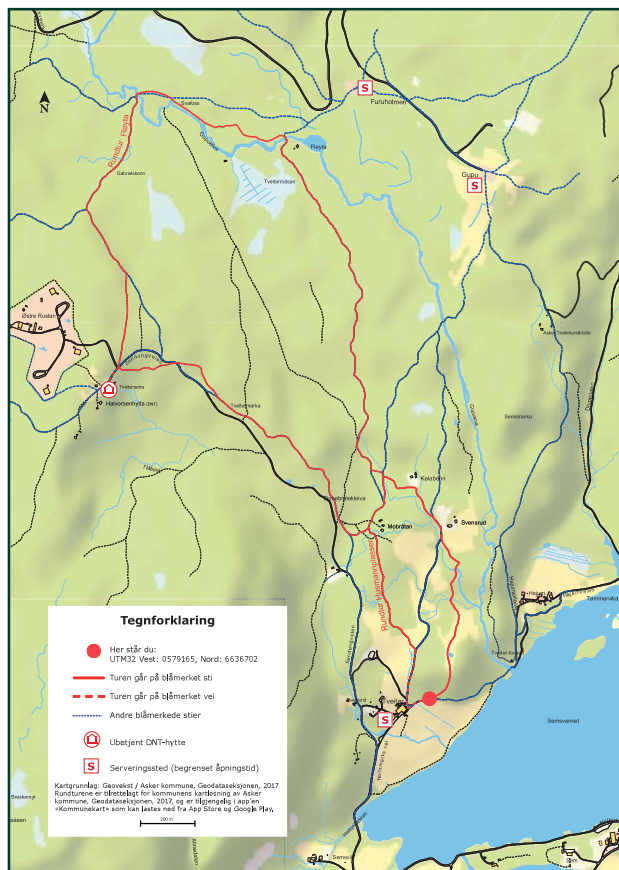
- Turbeskrivelsen starter ved: Båstadmyra Barnehage i Haldensvingen
- Turlengde: 2,7 km
- Terreng: Lett tur på veier, turveier og stier
- Hvordan komme dit: Buss til Leangen eller gå fra Asker stasjon
- Parkering: Ved Båstadmyra barnehage (på kveldstid)

Tur nr. 7 – Rundtur Husmannsplasser

Foto: Odd Tore Saugerud

Like ved den populære turveien rundt Semsvannet ligger flere av Askers gamle husmannsplasser. Denne turen går i nærområdet til Tveiter gård og passerer flere av husmannsplassene.

Rundturen starter ved «Knottfabrikken» like øst for Tveiter gård. Her står rester etter det som var et anlegg for produksjon av knott, eller trebriketter brukt i mangel av bensin i perioden 1943–1951. Turen går over beitemarker og gjennom skog fram til husmannsplassen Svensrud. Underveis krysser turen et par gjerder hvor det er satt opp gjerdeklyv. Svensrud var den største av Tveiters husmannsplasser og har antagelig navnet sitt etter Sven Olsson som var husmann der i 1742. Den siste fastboende flyttet fra plassen i 1970.

Fra Svensrud er det bare et kort stykke nordover til husmannsplassen Kølabbonn som ble ryddet på begynnelsen av 1800-tallet. Her bodde det åtte familier fra 1825 til 1905. Da forlot det siste husmannsparet stedet, og inn flyttet kunstmaler og skribent Bernhard Folkestad og hans kone Kari Selvig.

Tiden på Kølabbonn var Folkestads mest produktive kunstnerperiode, og hjemmet ble et populært samlingssted for kjente kunstnere som Arne og Hulda Garborg, Tilla og Otto Valstad og Herman Wildenwey. «Om ikke Kølabbonn er noe tempel, så er den dog et lite kunstens bedehus», sa Folkestad under en av de mange kunstnerfestene som ble holdt her. En av disse festene går det ennå frasagn om, omtalt i Wildenweys dikt «Jonsoknatt». Folkestad bodde på plassen til han døde som enkemann i 1933.

Fra Kølabbonn går rundturen på en klopp over et bekkedar og kommer inn på et lite jorde og så nordover til et stikryss. Her tar Rundtur Fløyta nordover, mens Rundtur Husmannsplasser følger stien sørover til Mobråtan. Mobråtan er antagelig den eldste av plassene under Tveiter. Plassen er nok i dag mest kjent som «Huset i skogen», etter filmatiseringen av Anne-Cath Vestlys bok «Mormor og de åtte unge».

I stien ved Mobråtan står et skilt som viser at her var starten på Norges første turorientering, Asker Skiklubbss Askeladden, i 1966.

Fra Mobråtan går turen sørover på klopp over Flåbekken, gjennom et skogholt og ut på kjøreveien mellom Tveiter og Svensrud. Den tar oss tilbake til startpunktet.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: «Knottfabrikken» ved Tveiter gård
- Turlengde: 2,4 km
- Terreng: Stier og kulturlandskap
- Hvordan komme dit: Buss til Vøyen og gå deretter rundt Semsvannet
- Parkering: Ufartsparkering i Holtsmarks vei, ved Sem sag og ved Øvre Sem

Tur nr. 8 – Rundtur Fløyta

Foto: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Denne turen tar oss langt til skogs, høyt over Asker, langs sildrende bekker mellom kølabonner og torvmyrer.

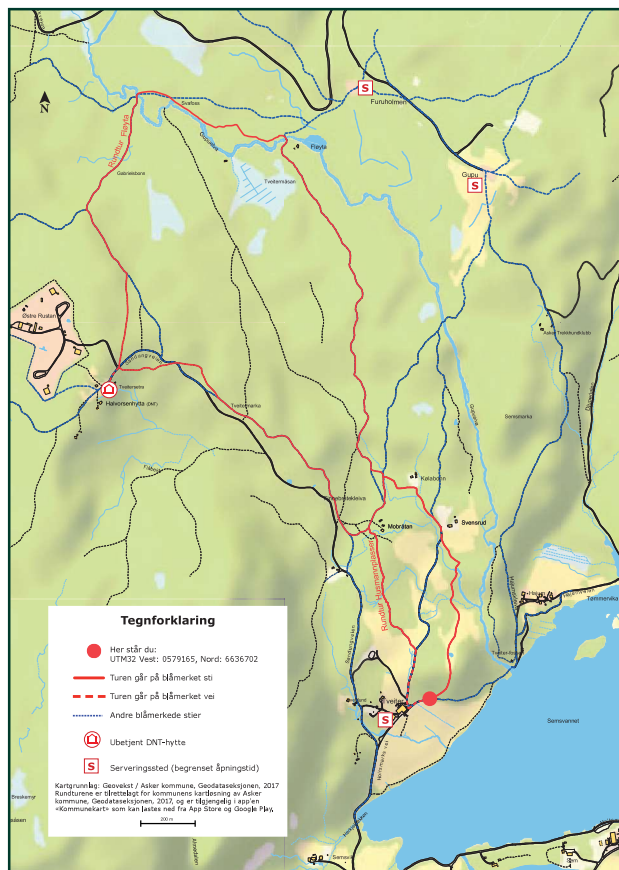
Rundturen starter ved «Knottfabrikken» like øst for Tveiter gård som ligger på nordsiden av Semsvannet. Her står rester etter det som var et anlegg for produksjon av knott, eller trebriketter brukt i mangel av bensin i perioden 1943–1951. Et kart viser at vi følger samme trase som Rundtur Husmannsplasser et stykke. (Se tur nr. 7).

Fra den travle turveien tar vi opp gjennom skog og over beitemarker. De to husmannsplassene, Svensrud og Kølabonn dukker fram etter tur. Stien går videre oppover i variert skog og småkupert terreng, og etter

hvert kan vi skimte Tveitermåsan mellom trærne på venstre hånd. Her hentet bøndene torv til 1950, og grøftene etter torvskjæringen er fortsatt synlige. Så hører vi bruset fra Nedre Fløyta, en del av den 2,3 kilometer lange elva i Vestmarka. Vi krysser broen og følger stien langs elva opp til Midtre Fløyta og Svafossen, der vi krysser elva igjen. I neste stidele holder vi til venstre mot Tveitersetra og Halvorsenhytta. Etter ca. 250 meter passerer vi en av Vestmarkas mange kølabonner, Gabrielsbonn, hvor det ble brent trekull for Bærum Jernverk. Etter nye 300 meter kommer vi til Tveitersetra, en husmannsplass under Tveiter. Den siste som bodde her var Marie Amundsen, fra 1930 til hun døde i 1953.

Like nedenfor Tveitersetra ligger Halvorsenhytta som Asker Turlag åpnet som ubetjent DNT-hytte i 2017. Turmålet har allerede rukket å bli et populært overnattingsted. Hytta ble oppført i 1899 med komponist Johan Halvorsen som medeier.

Etter en hyggelig rast på trammen til Halvorsenhytta vender vi nesa sørover igjen. Like nedi bakken kommer vi inn på den eldgamle veien over Rustan til Sylling. Vi passerer den store kølabonnen Øvre Ringibonn, deretter Finnebråtan og ned Finnebråtekleiva, som har fått navn fra finneinnvandringen på 1600-tallet. Turen går forbi husmannsplassen Mabråtan, krysser Flåbekken på en klopp, tar gjennom et skogholt og ut på kjøreveien fra Tveiter gård til Svensrud, og er straks nede igjen ved startpunktet.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: «Knottfabrikken» ved Tveiter gård
- Turlengde: 7,2 km
- Terreng: Stier og kulturlandskap
- Hvordan komme dit: Buss til Vøyen og gå deretter rundt Semsvannet
- Parkering: Utfartsparkering i Holtsmarks vei, ved Sem sag og ved Øvre Sem

Tur nr. 9 – Rundtur Underlandsåsen

Foto: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Lengst øst i Kjekstadmarka, ikke langt fra Heggedal, ligger Underlandsåsen. Naturen her er preget av blankskurt granitt og åpen vegetasjon, dominert av den nøysomme furua.

Turen starter ved enden av gangbroen på Heggedal stasjon og går opp den bratte kleiva i Gamle Heggedalsvei. Den er en del av den opprinnelige veien mellom Dikemark og Heggedal, som først kom på slutten av 1800-tallet.

Like før toppen av kleiva går stien til venstre over en bro og inn i marka. På oversiden av stien kan man se en gammel kran som stikker opp. Her holdt Schaulunds steinhoggeri til. Steinblokker på opp mot ti tonn ble fraktet ned den bratte kleiva til jernbanen.

Rett innenfor broen er den blåmerkede rundturen skiltet til venstre. Etter noen få hundre meter gjennom relativt tett skog, kommer man ut på et platå med spredt furuskog, hvor det flere steder er flott utsikt mot Heggedal, Rødsåsen og Åmotåsen.

Etter hvert svinger vi mot høyre og inn til foten av et bratt svaberg. Stien er ikke synlig på det blankskurte fjellet, men er merket, slik at det er lett å finne veien

opp til toppen. Her svinger stien til venstre, etter hvert gjennom tettere vegetasjon og frem til Rugdedalen. En ny bratt oppstigning tar oss frem til et stikryss. Her snur rundturen tilbake mot Heggedal. Omtrent halvveis har rundturen en kort, skiltet avstikker til Bekkestua.

Bekkestua har en dramatisk historie: I november 1944 var motstandsmannen Asbjørn Sunde (med deknavn Osvald) med to kamerater på flukt etter å ha skutt tre tyske soldater. De kom til Heggedal og la seg til å hvile i Bekkestua. Men tyskerne var på sporet av dem og kom til hytta. Nordmennene klarte å skyte seg ut og komme unna. En tysker lå død i snøen. Som hevn ble Bekkestua og et par andre hytter svidd av. Etter krigen ble Bekkestua bygd opp igjen, og Heggedal og omegn Historielag har gjort Bekkestua om til et lite museum for å dokumentere hendelsene. Her tar vi en rast og nyter utsikten.

Fra Bekkestua går turen tilbake til hovedstien og ned gjennom Trongkleiv, et trangt skar med stup på begge sider. Videre mot Heggedal stasjon går stien igjen over blankskurte svaberg.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Heggedal stasjon
- Turlengde: 3,5 km
- Terreng: Kort strekning langs vei, ellers stier. Bratte partier
- Hvordan komme dit: Buss eller tog til Heggedal stasjon
- Parkering: Heggedal stasjon

Tur nr. 10 – Rundtur Småvannsbu

A photograph of a dark blue log cabin with a red window frame and shutters, situated in a forest. A wooden picnic table is in the foreground. The cabin has a sign that reads "Strymman" and another that reads "Hjorteholmen".

A black and white photograph of a log cabin. The cabin is constructed from dark, horizontal log sections. It features a prominent red door with a small window and a red-framed window with multiple panes. The cabin is set in a wooded area with trees and foliage visible in the background. A small path or clearing leads to the cabin.

Turen starter fra Krokekra, utfartsparkeringen på Dikemark. Vi følger Dyringveien oppover, og etter hvert inn til venstre, før vi går inn i skogen, og etter ca. 1,2 km kommer rundturen frem til en skiløype. Her er det skiltet mot Småvannsbu. Vi følger skiløypa opp til myra rett før nordre Småvann, hvor vi tar til venstre rundt myra. Der stien krysser en ny skiløype, er det et skilt som viser veien opp de siste bakkene til Småvannsbu.

Vi forsetter forbi Heggedalsmyr, et stikryss hvor det er viktig å følge skiltingen, og videre til Stinaløkken. Løkken er et vakkert beiteområde med store, flotte bjørketrær, hvor det er mulig å se tuftene etter to gamle husmannsplasser. Herfra er det kort vei tilbake til Dikemark.

- 20 rundturer i Asker | 13

Foto: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Tur nr. 11 – Rundtur Vardåsen – kort og lang

Vardåsen troner, som et synlig og attraktivt turmål, enten man holder seg ved foten av åsen eller velger å ta turen helt opp.

Den korte turen går på Vardåsmarkas fine stier, den lange går over selve toppen.

Utgangspunkt for turen er skiltstedet ved Vardåsen kirke. På blåmerket sti går vi sørvestover til Drengsrudvann og videre til Abortjern. Sør for tjernet passerer vi Abortjernmyr, som er en del av Oppsjømyrene naturreservat. På 1950-tallet ble myra grøftet og beplantet med skog. I 2013 startet Statens Naturoppsyn et prosjekt for å restaurere myra ved å tette grøftene og hugge ut skogen. De fant da noen få eksemplarer av den sjeldne orkideen myrflangre, og disse ble tatt ut og satt i «pensjon» i Botanisk hage. Her har plantene

formert seg, og noen er satt ut igjen i myra.

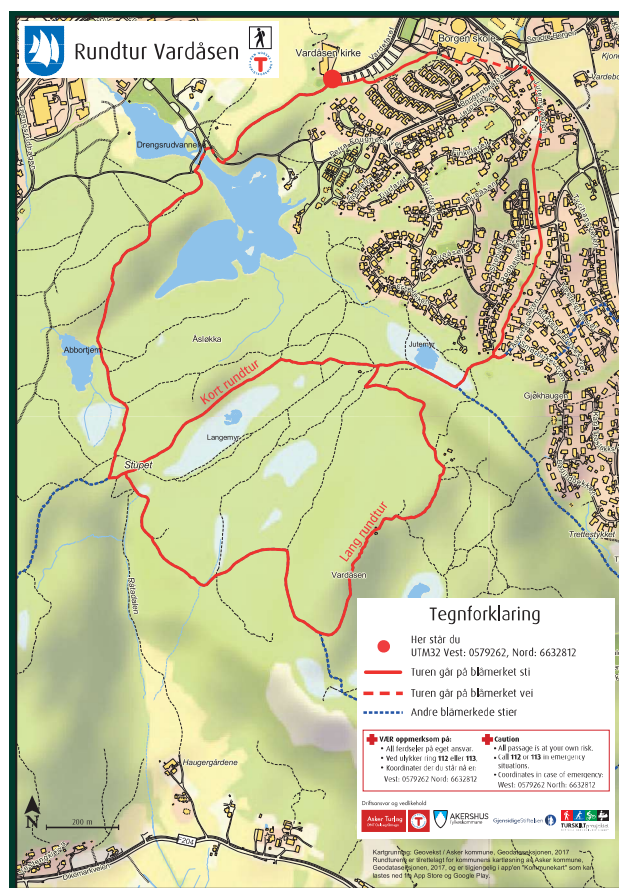
Turen går videre til Stupet (eller Stupsletta), som var en boplass på gården Haugers grunn. Stedet var sannsynligvis tilholdssted i forbindelse med gruvedrift i området, og to hustuffer er fortsatt synlige.

Hva kommer så navnet Stupet av? Det er ikke lett å si, for ikke er det noe stup akkurat der. Kanskje det kommer av at den gamle kirkeveien mellom Hauger og Asker kirke stuper utfor ned i Råtadalen mot Hauger? En annen (og mer fantasifull) forklaring kan være at siden stedet også er kalt Stuput, kan det bety uautorisert skjenking.

Stupet er et sentralt skiltsted i Vardåsmarkas blåmerkede stinett. Delet mellom kort og lang rundtur skjer på et skiltsted 50 meter øst for Stupet. Kort rundtur går nordøstover langs Langemyr. Lang rundtur tar sørøstover til Vardåsen, 349 moh.

Vardåsen var Askers militære varslingssted i vikingtiden og fram til 1700-tallet. Her holdt askerbøringene vardevakt når ufred truet. Vaktene kunne se fra topp til topp og sette ild på varden når angrep var underveis. Vardåsens «naboer» var Vardåsen i Røyken, Varden på Nesodden, Ryen varde, Vettakollen i Aker, Kolsås i Bærum og Vardåsen (nå Kraftkollen) i Lier.

Ved gapahuken nær Jutemyr møtes kort og lang tur. Tilbake til Vardåsen kirke følger vi Jutemyrveien, som i sin tid ga adkomst til omliggende hytter. Rundturen er merket tilbake til utgangspunktet gjennom skolegården til Borgen ungdomsskole og skogholtet parallelt med parkeringsplassen.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Vardåsen kirke
- Turlengde: Kort tur 4,3 km, lang tur 5,6 km
- Terreng: Variert skogsterreng
- Hvordan komme dit: Buss til Borgen skole
- Parkering: Vardåsen kirke

Tur nr. 12 – Rundtur Syverstad

Foto: Nina Drøsdel

Turen gjennom Syverstadskogen går mellom vakre trær på myk jordbunn, forbi Syverstaddammene som ble anlagt for isproduksjon på slutten av 1800-tallet.

Det er ikke mye som minner om tidligere tiders slit og strev når vi starter denne turen like ved Holmensenteret. Men ikke langt fra kjøpesenter og motorvei ligger spor etter den gangen vi var avhengige av naturen – også til å få laget kjøleelementer. Rundt 1890 ble Syverstaddammene anlagt for produksjon av is. I 1932 ble det holdt skøytestevne her, og fortsatt kan det være fin skøyteis på vannene, til glede for mange, også i dag.

Vi starter turen ved Holmen Idrettsanlegg og går mellom to fotballbaner før vi svinger rundt tennishallen og opp i skogen. Etter en liten kneik deler veien seg, og vi holder til venstre. Stien går i vakker, grønn skog på myk jordbunn og gjør snart en sløfde ut på en høyde. Her kan vi skimte fjorden mellom bladverket.

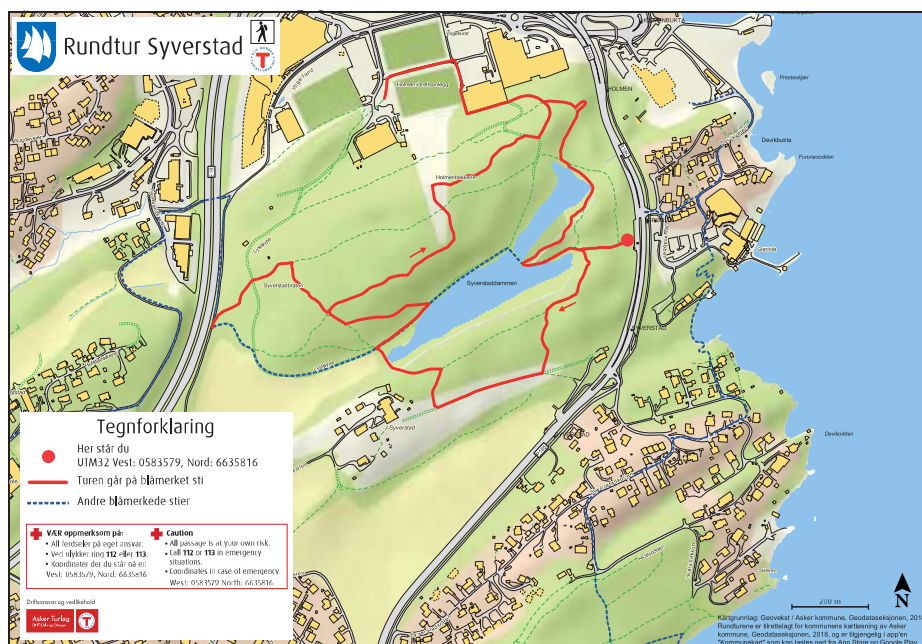
Syverstaddammene ligger mellom de to åsryggene i Syverstadskogen. Her er det fint å gå til alle årstider. Der stien møter den første dammen, tar vi en pause på en benk og lytter til livlig fuglekvisper. Vannliljene dupper i vannflaten, og store og små salamandere trives godt i dammen. Veien videre går over en liten bru over en bekk

med utspring fra dammen. Fra den største dammen går stien brått opp til venstre opp på en av åsryggene. Her holder vi til venstre nedover åsryggen til vi går gjennom en grind. Der kommer vi ut på den gamle veien som går nordøst for Syverstad gård. Langs veien kan vi møte på beitende sauer, og kan også få øye på flotte, eldgamle asketrær, kalt askekaller. Vi tar av fra veien, går gjennom en port (og lukker den etter oss) før vi svinger oppover åsen igjen.

I første stikryss tar vi av til venstre ned bakken mot den største dammen. Hvem vet, kanskje vi får øye på flytereir som dvergdykkeren bygger? Ved enden av vannet deler stien seg igjen, og vi tar av mot høyre. Den nydelige, myke stien innbyr til løping eller til langsom rusling i egne tanker. Her er det ingen røtter å snuble i.

Opp fra vannet går stien brått opp til venstre. Mot toppen deler stien seg igjen. Her tar vi til høyre. På den høyeste åsen ligger tre gravrøysar.

Stien svinger videre over toppen til åsens nordside med fin utsikt. Videre går stien forbi de gamle hoppbakkene. Den siste delen av rundturen går brått nedover på kronglete sti til den møter en bredere sti. Hold venstre og gå tilbake til start.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Holmen idrettsanlegg
- Turlengde: 2,5 km
- Terrang: Lett terrang på stier og turveier. Noen mer ulendte stier.
- Hvordan komme seg dit: Buss til Holmen eller Syverstad
- Parkering: Holmen idrettsanlegg eller Holmensenteret

Tur nr. 13 – Rundtur Landøya/ Nes

Foto: Vidar Skovly

Mellom Neselva og Grønsund - Hestesund ligger et område med gamle gårder, synlig gammel kystkultur og hyggelig småhusbebyggelse.

Trafikken går langs Fekjan og Neselva. På motsatt elvebredd ligger Landøya og Nes. Har du noen gang sett for deg hvordan det var her for tusen år siden? Neste gang ta gjerne en stopp og gå turen som starter ved Plantasjen/Landøya skole. Rundt år 1000 lå det lavtliggende terrenget langs Fekjan og veien ut mot Nesbukta under vann. Med landhevingen ble det fruktbar dyringsjord her, og grunnlaget for gårdsdrift på Øvre Nes og Landøya gård ble lagt.

I noen hundre år var det en blomstrende næringsvirksomhet i dette området: Her var jord- og hagebruk,

fiske, kalkdrift, sjøfart og isdrift. I 1918 ble Holmen Yachtværft etablert, ute i Nesbukta. Selv om verftsområdet i dag utvikles med boligbygging, videreføres store deler av anlegget med båtrelatert virksomhet med verksteder og slipp. Deler av verftsområdet har fått varig vern. Ta gjerne en avstikker ut hit og opp Bloksbergstien til Landøyveien tilbake til Plantasjen.

Rundturen går i hovedsak langs lokale veier og på etablerte stier. Fra Plantasjen følger vi Nes terrasse oppover til Øvre Nes gård, med våningshus i sveitserstil. Vi går til venstre i Nes terrasse langs den flotte driftsbygningen fra andre halvdel av 1800-tallet.

Turen går videre gjennom et av Steinerbarnehagens uteområder og videre ut i Nesgrenda. I krysset med Nesåsen tar vi til venstre og går etter 100 meter ned gjennom «Evaskogen» til Høstmarkdammen og ut i Granveien.

I krysset møter vi Rundtur Breivika. Vi følger Granveien til venstre, til Nesveien som følges forbi Mel-lom-Nes skole og det gamle brønnhuset tilhørende Mel-lom-Nes gård med sin historie fra krigen til Breivikveien. Dette strekket er felles med Rundtur Breivika.

Vi følger Breivikveien ned til venstre til Årengveien. Ta gjerne avstikkeren ned til «Næs Bru», steinhvelvsbroen fra 1800 nederst i Breivikveien, derav dagens Nesbru. Opplev en del av «Sølvveien» fra Kongsberg til Christiania tilbake fra 1600-tallet.

Tilbake til Årengveien, følg denne videre på oversiden av bebyggelsen langs Neselva, over i Elveveien som følger tett på Neselva tilbake til Plantasjen. Her etablerte Trygve M Sundelin moderne gartneridrift i 1935.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Plantasjen på Nesbru
- Turlengde: 2,8 km
- Terreng: Lett terreng langs veier og stier.
- Hvordan komme dit: Buss til Landøya
- Parkering: Vær oppmerksom på lokale parkeringsbestemmelser

Tur nr 14 – Rundtur Breivika

Foto: Hård Kristine Syrdahl Rustand

Fra Slependen til Holmen kan du følge deler av den nydelige kystlinje fra Nesøybrua ved Grønsund langs Breivika til Hestesund. Turstien går i områder som tilhørte gårdene Mellom-Nes og Vestre Nes.

Denne rundturen går i hovedsak på stier og veier som ble regulert i 1923, da det ble lagt ut tomter i området. Vi starter fra Mellom-Nes skole. Alle de opprinnelige eiendommene fikk tilgang til egen strandparsell ved sjøen, med felles stier ned dit. Senere ble mange av stiene overtatt av velforeningene, som et felleseie. Slik fikk allmennheten en nesten sammenhengende kyststi langs Breivika.

Mye av bebyggelsen stammer fra 1920-tallet. Etter hvert som området fikk tilknytning til offentlig vei, vann

og avløp, ble det betydelig fortettet. På 1970–1980-tallet var det vanlig med utbygging av større tomtefelt, noe som resulterte i boligområder med enhetlig arkitektur. I Breiviklia er det flere eksempler på bygningsmiljøer som vurderes som bevaringsverdige.

Fra Mellom-Nes skole følger vi Nesveien til Solveien. Nede til venstre kan vi se det godt bevarte tunet til Mellom-Nes gård, med våningshus opprinnelig fra 1830. Rundturen følger Solveien til høyre og videre John Østensens vei til Grønsundveien. Så går vi til høyre, og følger deretter Breiviklia der den ender i en bom og en skiltstolpe med kartoppslag. Turstien går så ned til sjøen og følger bryggestien som tilhører Nes Hageby Båtforening. Deretter følger vi stien langs strandlinjen. Stien krysser en steinlagt liten bekk og små, fine våtmarksområder før vi kommer til Mellem-Nes Vels Båtforening innerst i Breivika.

Turstien følger derfor Breivikveien til venstre opp i terrenget, langs Krebsdammen og videre på vei opp til Høstmarkdammen. Dammene ble bygget rundt 1900 for produksjon av is. Tilbake i Granveien møtes Landøya/Nes-runden i krysset ved Høstmarkdammen opp gjennom «Evaskogen». Rundtur Breivika fortsetter Granveien rett fram til Nesveien som vi så følger tilbake til Mellom-Nes skole.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Mellom-Nes skole
- Turlengde: 2,5 km
- Terreng: Lett terreng langs veier og stier.
- Hvordan komme dit: Buss til Nesbru
- Parkering: Vær oppmerksom på lokale parkeringsbestemmelser

Tur nr. 15 – Rundtur Nesøya - kort og lang

Foto: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Visste du at det er et rikt dyreliv og sjeldne planter midt inne på Nesøya? På denne turen i Nesøytjern naturreservat svinger stien seg i den trolske urskogen.

Kort og lang tur starter ved Nesøya skole og går inn på en bred sti til Nesøytjern naturreservat.. Stien er blåmerket, men ikke merket som rundløype. Vi går relativt bratt oppover og følger et høydedrag. Her står en tavle med informasjon om verneverdier i reservatet og kart med inntegnede stier. Det er satt opp fem tilsvarende tavler i reservatet. Etter et lite stykke går stien bratt nedover til et stort kryss. Her kan vi velge mellom kort og lang tur eller en avstikker til Nesøytjern. Ønsker vi en kort tur, går vi stien lengst til venstre og inn på en 2,2km lang rundtur på nordsiden av vannet.

Her går turen på bred skogsvei og tidvis godt opparbeidet grusvei. Etter denne sløyfen er vi tilbake oppe i høyden og ved den første tavlen. Ta til høyre for å komme tilbake til start ved skolen.

Går vi 90 grader til venstre i krysset, får vi en avstikker helt ned til Nesøytjern. Her kan vi lese en informasjonsplakat om historisk isskjæring. I vannkanten yrer det at rumpetroll på forsommeren. I Nesøytjern er det rik bestand av abbor, gjedde og mort, og det er også ål i tjernet, men de får være i fred, det er nemlig ikke lov til å fiske her.

Den lange turen går rett frem i krysset. Straks etter tar vi til venstre og følger vannet innover.

I naturreservatet kan du oppleve en skog som får lov til å bli gammel og hvor trær dør og blir liggende. Stien gjennom gammelskogen svinger seg på myk skogbunn og på klopper over myrer.

I neste store kryss tar vi til venstre. Ved tjernets østligste punkt svinger stien til høyre. Rett etter stopper vi opp ved en tavle. Her snur stien og fortsetter rett bak tavlen, bratt oppover i vestlig retning. På veien passerer vi leirplassen til Vendla barnehage. Stien fører tilbake til det store krysset hvor vi velger bred sti mot venstre. Etter en stund passerer vi nok en leirplass og går opp på et lite høydedrag. Vi kommer frem ved det første store krysset og går opp bakken til venstre (der vi kom fra i starten av turen).

Skogen rundt Nesøytjern har mange sårbare arter og vegetasjonstyper, derfor er ferdsel utenfor oppmerkede stier forbudt fra 1. april til 1. desember.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Nesøya skole
- Turlengde: Kort løype 2,2 km, lang løype 4,4 km
- Terreng: Variert skogsterreng
- Hvordan komme dit: Buss til Vesthellinga ved Nesøya skole
- Parkering: Nesøya skole etter skoletid og Nesøya idrettsanlegg, Ridder Flemmings vei (følg stien på nordsiden av idrettsanlegget og inn i skogen)

Tur nr. 16 – Rundtur Bjerkås

Fotos: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

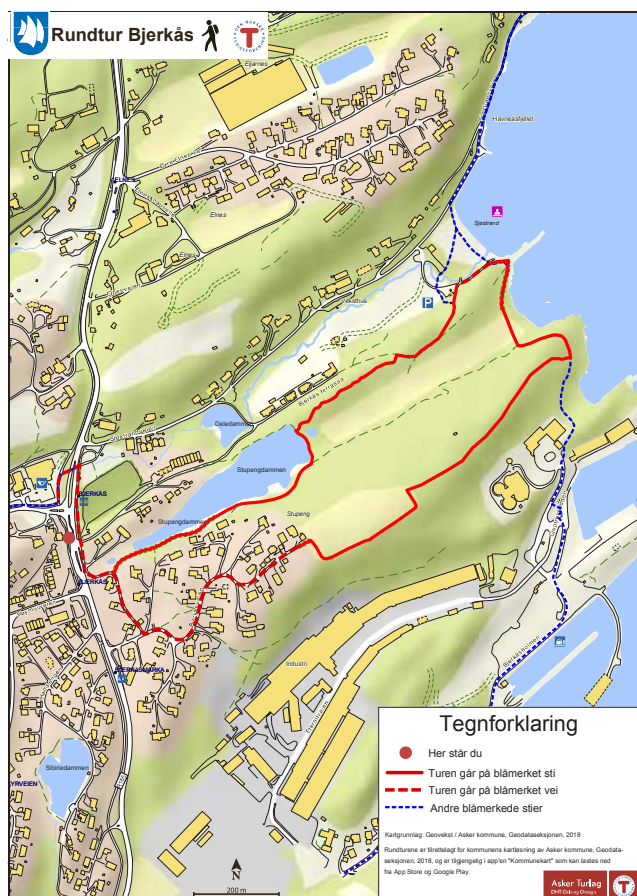
Naturskjønne Bjerkås er kanskje mest kjent for tidligere industri som sementfabrikken på Slemmestad og Eternittfabrikken. At det ligger et naturreservat her, er en godt bevart hemmelighet for de fleste.

Rundtur Bjerkås går nesten i sin helhet i et naturreservat nedenfor Slemmestadveien, langs kalkryggene ned mot sjøen. Bjerkås naturreservat ble opprettet i 2008 fordi området er svært artsrikt. Blant annet finner vi Norges største kjente forekomst av ertevikke her. Alm-lindeskogen inneholder flere rødlistede sopparter. Insektfaunaen

er rik og varmekjær med meget høy verneverdi.

Skiltet «Rundtur Bjerkås» står ved fotgjengerundergangen nedenfor Extrabutikken. Vi følger gangveien langs Slemmestadveien vel 150 m sørover, tar Stupengveien til venstre langs Stupengdammen, den største av flere isdammer anlagt på Bjerkås gårds grunn på 1880-tallet. Etter hvert går vi nedover og holder slakt til venstre mot Sjøstrand, en av Askers største og flotteste offentlige badeplasser. Her kommer vi inn på Kyststien fra Holmen til Slemmestad. Vi følger Kyststien sørover over Stupenga og videre vel 200 meter opp på fjellryggen. Ved rundturskiltet tar vi stien opp til høyre og følger fjellryggen oppover. Den fortsetter forbi ventilasjonstårnet fra avløpsanlegget og opp til en dyrket eng som kommer til syne på toppen. Her unngår vi å trække over dyrket mark, men kan nyte den fine utsikten mot bebyggelsen i vest.

Like før enga tar den merkete stien av ned til venstre. Den følger lia med utsikt sørover Oslofjorden, deretter fram til Øvre Bjerkås gård med våningshus opprinnelig fra 1700-tallet. Turstien kommer så ut på Bjerkåsveien som vi følger nedover forbi tennisbanen. Vi går til høyre parallelt med Slemmestadveien tilbake til enden av Stupengdammen. Herfra følger vi Slemmestadveien tilbake til Extrabutikken.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Extrabutikken ved Slemmestadveien
- Turlengde: 3,1 km
- Terreng: Lett terreng på veier og stier. Noen bratte partier
- Hvordan komme dit: Buss til Bjerkås
- Parkering: Sjøstrand og ved Extrabutikken

Tur nr. 17 – Rundtur Neselva

Foto: Bjørn Helge Sætersmoen

Visste du at laks og ørret går opp Neselva? Elva er svært fiskerik – men elva er sårbar og skal få ligge i fred.

Rundturen starter fra Billingstadsletta ved Nesbru videregående skole i Halvard Torgersens vei og følger turveien lang Neselva til Bergerveien. Bergerveien krysses og turveien fortsetter langs Neselva ut i Hvidstenveien hvor vi fortsetter rett fram via et smett til Inga Falsen Gjerdrum vei hvor vi tar vestover. Utsikt mot Skaugumsåsen. Vi tar av og går forbi det siste rekkehuset fram til turvei i kanten av jordet og fortsetter på en skogssti, fram til turveien «Kjærlighetsstien». Turveien er en forlengelse av Åstadlia og ble anlagt av eier av Åstad gård i 1890-årene som et alternativ til Skustadgata som ble for bratt for hestetransport når foret skulle kjøres hjem fra jordveiene her nede. Kjærlighetsstien omgitt av lindetrær og stabbesteiner fører fram til Skustadgata. Her kan vi henge på broen og se på Neselva.

Store naturverdier er knyttet til Neselva med kantsoner, inkludert laks og ørret som går opp til fossen ved jernbanen. Gjennom jordbruksområdet meandrerer Neselva. Skogen langs elva er mindre påvirket enn lengre sørover i bebygde områder. Området er viktig for det biologiske mangfold og Neselva er klassifisert som en svært viktig naturtype. Falne trestammer og kvister gir ly for fisk og skaper variasjon og levested for mange arter. På frossen

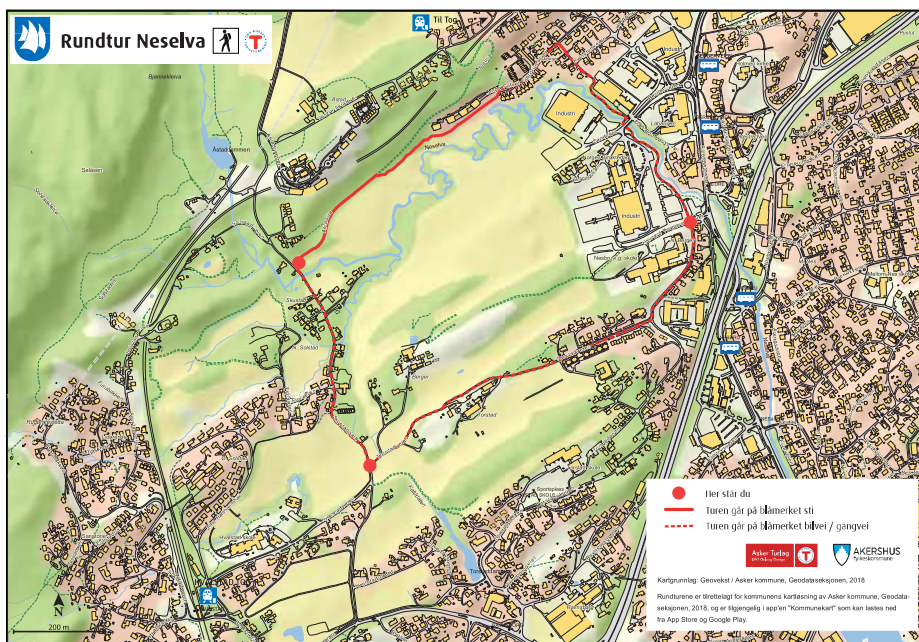
eller snødekt mark kan vi krysse over jordene og oppleve denne ville delen av Neselva på nært hold.

Skustadgata også tidligere omtalt som Ringeriksveien, gikk fra Hvalstad gård over Skustad, Tanum og Wøyen og videre til Bærums Verk. Det skal ha vært generalvei-intendant Peder Anker, også eier av Bærum Verk, som bekostet veianlegget fra ca. 1800. Gata er et gammelt navn, typisk med gjerde og bebyggelse på begge sider. Her er verneverdige askerkaller.

Hvalstad er et gammelt stedsnavn med bosetting siden eldre jernalder 500 fra før vår tidsregning til år 550 - en ekspansjonstid for jordbruket. Berger gård er antagelig fra 6-800 tallet.

Gravhaugene på Torstad gård er ca. 1700-1800 år gamle (fra ca. år 300). Gravhaugene (ca. 10) er den største ansamlingen i Asker og ligger høyt og fritt på en lang åsrygg mellom tunet på Torstad gård og Torstad skole. Gravhaugene er fredet. Stabburet og grunnmuren til sidebygningen er datert til 1770. Ferdsel gikk opprinnelig over tunet, men gang- og sykkelvei ble i samarbeid med kommunen lagt på nordsiden av stabbur og tunet.

En ny bydel som grenser til Neselva, Vestre Billingstad, startet byggeprosessen i 2018. Ny skolevei er etablert fra Vestre Billingstad langs jordet til Berger Gård opp til Torstad gård og videre til Hvalstad skole.

Fakta

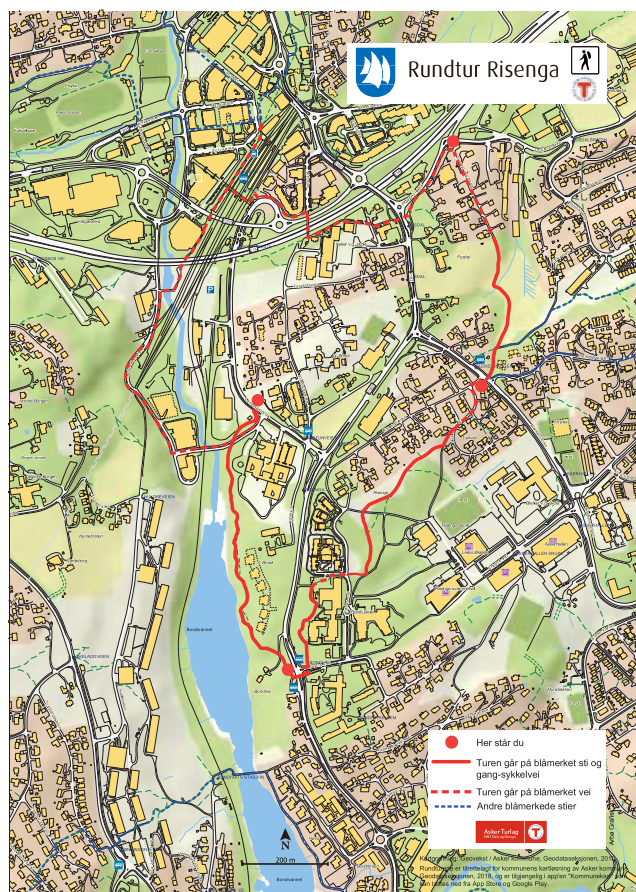
- Turbeskrivelsen starter ved: Nesbru videregående skole
- Turlengde: 3,5 km
- Terreng: Lett terreng på veier og stier
- Hvordan komme dit: Buss til Nedre Berger v/Nesbru VGS eller gå fra Hvalstad stasjon
- Parkering: Nesbru VGS etter skoletid og Torstad skole etter skoletid

Tur nr. 18 – Rundtur Risenga

Like ved Asker sentrum, midt mellom sentrale boligområder, går denne varierte rundturen som byr på flotte natur- og kulturopplevelser.

Rundturen starter på Asker torg, går sørover langs togperrongen og krysser Askerelva ved Askerdammen. Vi går Hagaløkkveien forbi forretningsbyggene, krysser Askerelva på høy bru over til Lensmannslia og så noen skritt i retning sentrum. Her starter turveien som svinger seg videre sørover under brua og fortsetter i fin løvskog på gammel ferdselsvei. Vi passerer en nedrast bondekalkovn som skal være fra før år 1100. Her var starten på vinterveien over Bondivann, inntil jernbanene kom i 1872. Isskjærerne på Bondivann benyttet også denne veien.

Stien går opp kneika mot Søndre Bondi gård og boligområdet som ble ferdig utbygd i 2018. På Søndre Bondi gård har det vært funn av bosetning fra perioden 620 – 690. Våningshus og uthus er fra ca. 1880.

Stien holder seg i naturvernområdet på brinken langs bratte stup høyt over Bondivann. Stien ender på gangveien sør for boligblokkene og fortsetter i undergang under Røykenveien. Vi går opp trappen, krysser Idunns vei og rett inn i et lite skogholt hvor vi følger oldtidsveien. Her er det også nedraste gravrøyser fra bronse- og jernalderen som nå knapt er synlig.

Vi fortsetter på en asfaltert sti bak omsorgssenteret, krysser parkeringsplassen og via en kort smettsti til turveinettet i Risengaskogen. Risengasletta/Leikvoll som krysses på langs, har vært samlingsted i all tid. Inne i private hager er det gravhauger fra jernalderen.

Vi fortsetter fram til og krysser Bleikerveien og videre 70 m på Olleveien – en oldtidsvei fra opprinnelige Nordre Bondi gård til Leangbukta. Stien tar av ved bommen i Olleveien i kanten av det store gressområdet Vomma, en husmannsplass utskilt fra Bondi gård. Vi følger gressjordekanten til etter det lave (kanskje våte) partiet før vi krysser gressjorden.

Vi fortsetter inn i hyggelige Fusdal terrasse. I enden av veien går turen forbi Asker videregående skole, på gangbro over E-18, videre ned til jernbanestasjonen og gangbroen eller undergangen tilbake til torget.

Det er enkelt å lage flere korte varianter av rundturen. Gangveien langs bebyggelsen på Søndre Bondi omgår de bratte partiene på brinken over Bondivann.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Asker torg
- Turlengde: 4,2 km
- Terreng: Lett terreng på veier og stier med noen ulendte partier
- Hvordan komme dit: Buss eller tog til Asker stasjon, buss til Idunns vei eller til Risenga
- Parkering: Parkeringsplass langs Røykenveien (innkjøring fra Lensmannslia)

Tur nr. 19 – Rundtur Østenstad

Foto: Heidi Kristine Syrdahl Rustand

Østenstadrunnen går over de vidstrakte markene til de gamle Asker-gårdene Østenstad, Gui og Gisle. Dette er områder med historisk sus.

Vi starter turen like ovenfor Østenstad kirke i Erlandsvei, inn fra Gudolf Blakstadsvei. Innerst i veien følger vi åkerkanten på bred trasé fram til et stiskille der vi tar av til venstre. Turstien snor seg opp en bakke, så til høyre gjennom tett løvskog før den kommer fram til et åpent, vakkert kulturlandskap. På venstre hånd har vi nå den gamle husmannsplassen Århus, og på den andre siden av jordet ligger plassen Guienga. Området er et gammelt kultsenter og omtales som Guivarvet eller Gudvin. Like i øst ligger Årostoppen med gravrøyser fra bronsealderen (ca. 1000–500 f. Kr).

Under det store asketreet i neste veikryss tar vi en rast på en kjærkommen benk som Vollen Vel har satt opp. Herfra nyter vi utsynet over jorder med beitende hester og lar tankene gå tilbake på tidligere tider: Dette er et oldtidsveikryss med veifar i flere retninger bl.a. en merket kultursti med informasjonstavler mellom Heggedal og Vollen.

Vi fortsetter langs veien et stykke, der vi også følger merkingen fra Vollen Vel, til gården Guienga. Her tar vi av til høyre og innover langs jordet. Flere informasjonstavler underveis, også signert Vollen Vel, krydrer turen med interessant historie. Vi går Vestengveien, krysser Vollenveien og forbi Gisle-gårdene. På åsryggen vi følger ligger det gamle gravhauger fra yngre jernalder (år 600–1000) like på nordsiden av stien. Videre ned den bratte bakken har vi et herlig utsyn over Oslofjorden. Omtrent i bunnen av bakken vender rundturen nordover. I dette stikrysset går det av blåmerket sti videre nedover i retning Arnestad.

Vi kommer etter hvert fram til Øgårdsveien. Herfra går vi på asfalt, først til Vollenveien og deretter inn Jonasmyra. På høyre side ligger Stålengdammen og det gamle forsamlingslokalet Glimt. Vi går videre fram til den bratte gangveien som vi følger ned mot Østenstaddammen. Dette er en av de mange isdammene i Asker, anlagt i 1869. I veikroken innerst ved Østenstaddammen går rundturen inn i skogen, opp en bratt bakke og gjennom trivelig skog fram til utgangspunktet.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Innerst i Erlands vei, like ovenfor Østenstad kirke
- Turlengde: 5,3 km
- Terreng: Stier, veier og kulturlandskap.
- Hvordan komme dit: Buss til Erlandsvei (foreløpig stengt), Blakstad Hageby, Arnestad eller Vollen
- Parkering: Østenstad kirke

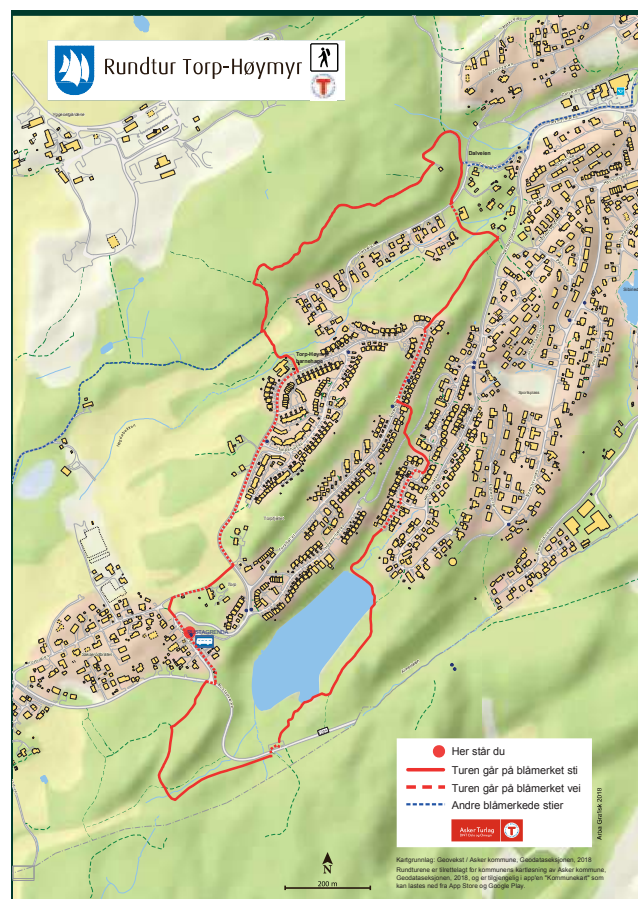
Tur nr. 20 – Rundtur Torp/ Høymyr

Foto: Randi Larsen

Like nord for Slemmestad går denne rundturen i et terreng som er preget av kalkrike bergarter fra kambrosilur. På høydedragene er det flott utsikt utover Oslofjorden.

Rundturen følger det som tidligere var inn- og utmark for gårdene Elnes, Nedre og Øvre Torp, Yggeset og Rustad. Vi starter ved Torp Høymyr Barnehage i Torpmarka. Turen krysser en bekk, går så langs en jordekant, deretter inn i skogen og opp på et høydedrag. Med en avstikker fra stien åpner det seg nydelig utsikt utover Oslofjorden.

Fra høydedraget går vi jevnt nedover til Bjønnhølet, krysser Dalveien og går så bratt oppover til Torp. Dette boligområde ble utbygget i 1991–1992, samtidig med Høymyrmarka.

Vi går videre til venstre langs veien Torpfjellet. På kollelen på motsatt side vokser verneverdig kalklindeskog. Vi tar av fra veien og ned en sti før vi kommer frem i Høymyrmarka, svinger til høyre og går videre gjennom bebyggelsen. Og her, bak bebyggelsen, ser vi det: En bratt fjellvegg med mørke striper av skifer og lyse striper av kalkstein. Det er nesten ikke til å fatte at denne ble dannet i perioden kambrosilur, fra 542 til 416 millioner år siden.

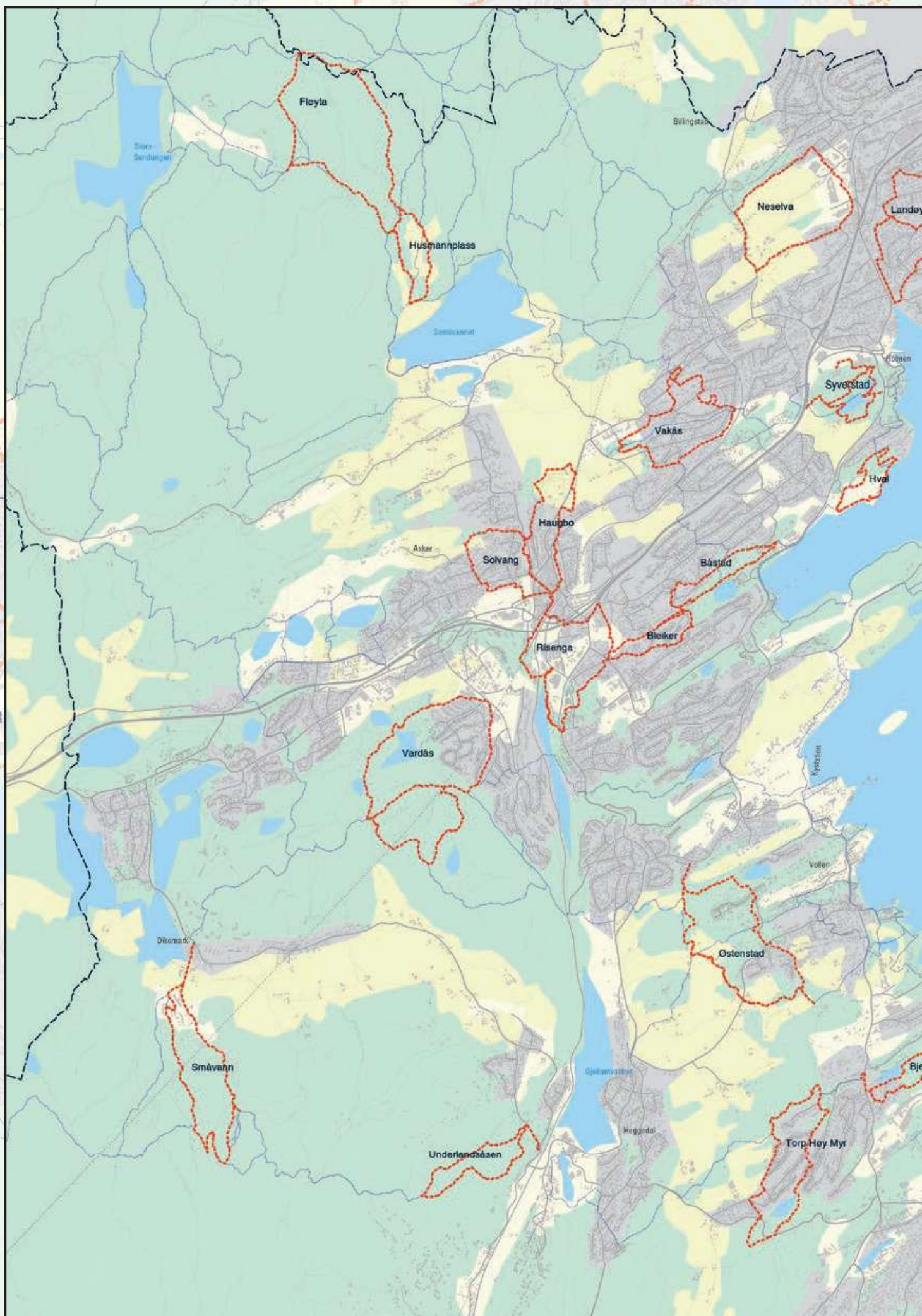
Fra enden av bebyggelsen i Høymyrmarka går turen inn i skogen og fram til Hømyrdammen. Dammen ble anlagt av Christiania Portland Cementfabrikk i Slemmestad på 1880-tallet. Langs dammen er flere fine rasteplasser.

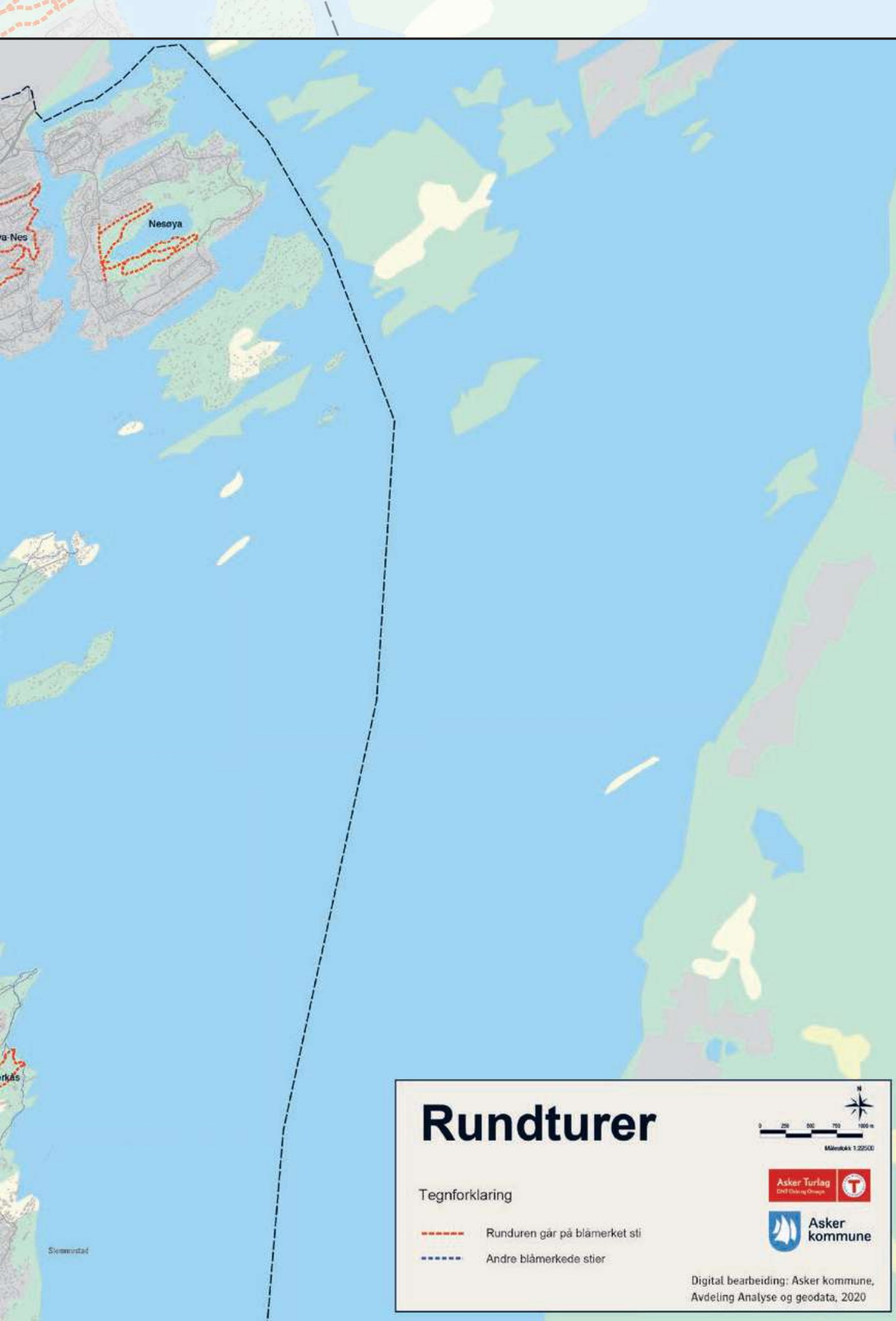
Etter Hømyrdammen krysser turen Rustadveien, der den gjør en runde inn i skogen før vi igjen krysser Rustadveien ved Torpmarka. Turen følger Torpmarka over i en gangvei. I første kryss tar vi til høyre og går forbi tunet på Øvre Torp. Ca. 1870 ble Torp delt i Øvre og Nedre Torp. Den ene delen beholdt tun og innmark. Den andre fikk utmark med bl.a. Hømyrdammen. I 1883 kjøpte Christiania Portland Cementfabrikk denne eiendommen.

Etter å ha passert Øvre Torp, kommer vi igjen ut på Torpmarka og går til venstre nedover veien. Før vi er tilbake ved barnehagen, passerer vi Nedre Torp, som tidligere var husmannsplass. Våningshuset skal være fra 1700-tallet.

Fakta

- Turbeskrivelsen starter ved: Barnehagen i Torpmarka
- Turlengde: 4,8 km
- Terreng: Lett terreng på veier og stier med noen bratte partier.
- Hvordan komme dit: Buss til Rustadgrenda
- Parkering: Ved Hømyrdammen og barnehagen i Torpmarka på kveldstid.

Rundturer

Tegnforklaring

- Rundturen går på blåmerket sti
- Andre blåmerkede stier

Digital bearbeiding: Asker kommune,
Avdeling Analyse og geodata, 2020

Foto: Terje Olsen

TURTIPS

UT-appen viser vei

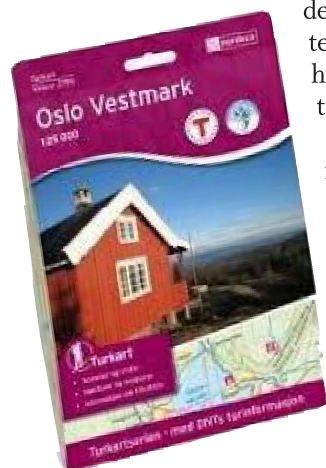
Du finner kart over rundturene ved å laste ned UT-appen på mobilen. Trykk på kartsymbolet nederst til venstre på skjermen. Da kommer det opp hvor du befinner deg. Kartene i dette heftet er kun ment som illustrasjon. Du kan også bruke kommunens friluftskart. Se <https://www.asker.kommune.no/natur-og-friluft/friluftsliv/>

Organiserte turer

DNT Asker Turlag arrangerer gruppeturer på rundturene. DNT arrangerer også dagsturer i nærområdet, hytteturer og villmarksturer med telt eller hengekøyer. Turlederne er i hovedsak frivillige som har tatt DNTs turlederutdanning.

Det er turer for alle aldersgrupper; fra trilleturer, nærturer, «Lek deg sprek» og familieturer i Barnas Turlag, ungdomsturer med DNT-ung, internasjonale turer, fjellsportaktiviteter, kajakk og orienteringskurs. En dag i året arrangeres «Topp 7». Se dntoslo.no/asker eller ta kontakt med askerturlag@dntoslo.no

for turprogram, eller om du vil lede turer i ditt nærområde.

Bli med å merke stier

Ut over rundløyper har DNT Asker Turlag ansvaret for merking og vedlikehold av blåmerkede stier i marka, og kyststien fra Holmen til Slemmestad, med tverrforbindelser mellom kyststien og marka.

Hvis du vil hjelpe til med merkingen eller oppdager mangler ved merkingen/vedlikeholdet av stiene, kan du kontakte følgende områdeledere:

Kjekstadmarka/Vardåsen: Ole Skogedal, 902 86 597

Vestmarka: John Rudolf Hanevold, 478 13 111

Kyststien, sentrum sør: Arne Fredbo, 92 84 67 01

Sentrum nord: Unn Orstein, 95 27 62 96

Foto: Unn Orstein

Turposter med Topp er Toppers

Liker du å konkurrere litt med deg selv eller ha et spesielt mål med turen? Fra 1. mai til 1. november vil du finne turkasser på 10 turmål i Asker. Du registrerer deg i boka eller ved å laste ned DNT SjekkuT-appen på mobilen. Her kan du signere digitalt og dele opplevelsen på sosiale medier.

Ungt Friluftsliv i Asker

I partnerskap med blant annet Gjensidigestiftelsen, politi, fylket og kommunen, er DNT i gang med å etablere et nytt sosialt og rimelig møtested for ungdom. DNT ung i Asker skaper aktiviteter for, med og av unge mellom 10 og 19 år. Aktivitetene ledes av trygge ungdommer som har gjennomført kurs i DNTs kompetansetige.

Et av tilbudene er #AskerOnsdag for ungdom fra 13-19 år. Eksempler på aktiviteter er mat på bål, toppturer, spillkvelder, klatring, padling, hundekjøring, hengekøyeovernattinger, fiksekvelder, trugeturer, samhold og vennskap. Se program på dntoslo.no/asker

På hyttetur i egen kommune

DNT Asker Turlag har frivillige som drifter og vedlikeholder fire ubetjente hytter: Halvorsenhytta ved Tveitsetra (9 sengeplasser pluss hengekøypark ute), Småvannsbu i Kjekstadmarka (4 sengeplasser), Hovdehytta fra Solli (8 sengeplasser) og Wentzelhytta på Vardåsen (4 sengeplasser pluss stor gapahuk).

Her kan du overnatte rimelig med venner og familie, eller sitte i le når uværet kommer brått på.

Hyttene har ved, gassbluss og senger med dyner. Du tar med mat, håndsprit, lommelykt, sengetøy, sovepose eller lakenpose og putevar. Drikkevann hentes i nærheten eller tas med. Hovedregelen er at du skal forlate hytta i den stand du selv ønsker å finne den, og gjerne litt bedre enn da du kom.

Hytta bestilles på forhånd. Den som bestiller overnatting må kjøpe medlemskap i DNT Oslo og Omegn/ DNT Asker Turlag. Se <https://www.dntoslo.no/medlem/> Last ned UT.no-appen, opprett en bruker, trykk på hytta i kartet og «bestill overnatting». Les informasjon om hytta nøye. Så lenge det er nødvendig på grunn av smittevern bookes hele hytta, og ikke enkelte sengeplasser. Se <https://asker.dntoslo.no/vare-hytter/>

Foto: Ingeborg Dolven

Cecilie Bergskås

Utgitt i samarbeid mellom DNT Asker Turlag og Asker kommune

Asker
kommune